

An abstract painting with vibrant, expressive brushstrokes in various colors including yellow, pink, red, green, and blue. The composition is layered and textured, with some areas appearing more saturated than others. The overall effect is one of dynamic energy and emotional intensity.

Håkan Olson

så kan det vara

En målares dikter

© Håkan Olson

Omslag: Håkan Olson

Utgivningsår: 2021

ISBN: 978-91-982436-2-8

Förlag: Eget tryck

Tryck: Förlagstryckeriet Vitterleken Fritsla 2021

Mail: hakanolson38@gmail.com

så kan det vara

En målares dikter

Håkan Olson

Förord

Det var under ett målarseminarium som jag började skriva dessa dikter. Föredragshållaren pratade mycket och jag tröttnade, satte mej längst bak med mobilen. Sen har jag fortsatt att underhålla mej själv, när jag väntar, på spårvagnen, när jag har tråkigt. Ofta börjar jag med en mening, staplar ord som kommer, hittar kanske en tråd och försöker sen sy ihop det. Först var min tanke att skriva orden i ett enda flöde, som dom kommer i mitt huvud, men jag vill underlätta läsningen genom att sätta punkter.

Ur min dagbok:

3:e juni Satt på en äng, må lade blommor. En blå prick blev en blåklocka, en vit en prästkrage. Det blev många prickar. Jag smetade med penseln gula stråk, smörblommor, vita hundkex. Den liggande grönskan på ängen, den stående mörkgröna i bakgrunden. På himlen jagade molnen, vita, violetta, blågråa ytor svävade i det blå. Duken var fylld med färg, landskapet var skapat. En dag började färgerna röra sej, molnen föll ner på marken, marken skakade, stenarna flyttade sej, rullade tunga eller lyfte, blev fåglar. Friheten var total. Det fanns inte upp och ner, det fanns inte snett eller vint, allt var möjligt. Vad vill jag? Frågade jag mej själv. Leken blev allvar. Vad ser jag? Jag såg människor. Ur stenarna växte ansikten, träden blev människor med armar som sträckte sej mot ljuset, mot den sol som alltid fanns fast kanske grön eller blå och även svart. Jag ville måla människor förstod jag.

Det blev nästan alltid två eller tre, sällan fler än fem. Människor som såg på varandra, eller inte såg. Nu blev prickarna ögon, blåa, gröna, röda ofta svarta. Ofta längtade prickarna, sällan sorgsna, sällan aggressiva, alltid med en vilja, gå framåt, ta för dej. Jo en gång var dom aggressiva, det var när det var krig, orättvisa krig. Mina människor blev arga, groteska. Inte bara på grund av krigen. Hela världen skakade, rusade, mina människor, mina figurer försökte fånga den. Armarna blev längre eller krympte, blev avhuggna. Jag målade en tidningsläsare, bokstäverna var svarta, en stor röd mun som gapade av förtvivlan. Men jag målade också lyckliga människor, som spelade musik, instrumenten dansade på duken, pianotangenterna for som vita och svarta pilar, saxofoner bubblade, bluddrade. Nu ligger tavlorna, mina dukar hoprullade. Och det är inget tragiskt med det. En man brände sina bilder, sen ställde han ut askan.

så är det

så är det. morgonen är ljus. allt vill vi.
precis som vanligt. som varje morgon.
havet låter sina långa vågor rulla
makligt upp för dom långa
stränderna. alla står vi i givakt inför
det vidunderliga. detta fantastiska
ögonblick som vi ska begrava i våra
hjärtan. som vi ska minnas den dag
då havet kastar sina vågor mot de
svarta klipporna. då vågorna sprängs
i tusen droppar och vi bara kan böja
oss. än finns tid att låta den blåa
färgen flöda. berätta om det som är
större. som kanske inte finns men
ändå finns. om vi öppnar oss för
obegripligheten. eller varför inte ge
den gröna mustiga färgen en chans.
färgen som värmer. se grönhetens
lugn sugas in i det tjocka proffsiga
pappret. ska sinnet vara lugnt när
jorden bultar. varför inte den
kärleksfulla färgen. tillsammans
med den brinnande gula. föra oss
mot svindlande höjder. dit där vi
segrar. där vi sjunger sånger om
rättvisa och fred. där vi ovetande

om havets djup låtar oss sjunka ner i
dom sällsamma minnena av ögonblick
som fyller våra liv med mening

genom äppelträdens grenar silar ljuset

genom äppelträdens grenar silar
ljuset. bladskuggor på den rosa
frukostduken. ska du måla denna
varma dag. få tankarna att fly till
hemliga platser. till hemliga färger.
kan den vilda penseln skapa dom
tecken som vrider hjärnans vindlande
oro till segrar över nuets gapande
klagan. eller ropa efter dom stunder
då ljusets skummande vågor slår dina
tankar i spillror. eller fråga varför
nattens drömmar jagat bort dom
solar som inte lämnar skuggor. eller
tänka på jordaxelns vridning i
förhållande till galaxernas rörelse.
finns svaret i kornas idisslande öde. i
trädgårdens blommande nu. finns
svaret i den skapande hand som vill
resa sej. besjåla en gren. lyfta en sten
utan att förstå gravitationens
mysterium. utan att välja kommer
livet med sina huggtänder. du kan
bara vrida dagen från skuggan. fånga
vinden med dina armar. se det
blommande ljus som låter stenar

leva. som likt stjärnfall slungar tiden
mot denna målande dag. du kan i
uppror mot universums upphöjda
tankar gå med nakna fötter i daggvått
gräs. sjunka i den jordiska myllan.
trampa på otrampade stigar. när
dagen gått och du har sjungit dina
sånger kan du lägga fjolårslöven i
komposten

det är inte när solen går i moln
som livet blir svårt

det är inte när solen går i moln som
livet blir svårt. det är när himlen är
klarblå. inte ett moln syns så långt
ögat kan nå. då kommer solstrålarna
jagande. genomborrar dej. skär dej i
bitar. dina drömmar hugger dej i
bröstit. marken gungar. dina händer
brinner. benen viker sej. du snubblar.
själv säkert tar du tag i euklides
geometriska figurer. häver dej upp.
förgäves. arkimedisk matematik.
förgäves. kants kategoriska imperativ.
fåfängt. söker meningen. går till en
psykolog. befängt. gräver i sanden.
hugger i stenar. jagar fåglar. gömmer
dej i grottor. solstrålarna hinner upp
dej. skär hål i din längtande skörhet.
är inte drömmar meningen. du kastas
omkull. är inte obegripligheten
meningen. allt gäcker. tar tag i
solstrålarna. bryter dom. vrider dom.
händer pressar strålarna uppåt. du
äter dom med huggande tänder.
binder stråle med stråle. slår dubbla
halvslag. en skotstek. en pålstek. knop

på knop. stråle efter stråle. det finns
ögonblick av uppgivenhet ändå jagar
du vidare. klättrar febrilt trots att
luften blir tunnare. högre. andningen
svårare. först när alla strålarna är
bundna sjunker du ner mot jordens
fasta tyngd. inte en stråle når dej och
plötsligt blir det afton

först målade jag naturen

först målade jag naturen. landskap.
blommor. allt vackert. sen kulturen.
allt stort som människan gjort. sen
målade jag människan. framifrån
bakifrån och från sidan. så målade jag
människans röst. alla orden både
stora och små. mänskliga rättigheter.
demokratin måste ständigt försvaras.
stöd jämlikheten. vad sen skulle jag
måla. jag ville måla hennes tankar.
målade och målade. gult. rött och
blått. oj vad jag målade. så målade jag
hennes känslor. lusten. vreden.
glädjen. sorgen. ömheten. jag målade
allt. ändå saknades det viktigaste. jag
ville måla en annan människas själ.
men det blev bara schabloner. jag
måste hitta min egen själ. jag målade
smått. stort. starkt. svagt. runt.
kantigt. prövade alla färger. alla
former. befängt. jag blev bara allt mer
främmande för mej själv. en dag.
solen sken. det var varmt. jag la mej
på stranden. såg molnens mjuka
rörelse. hörde vågornas långsamma
svep. tänk om människorna var

begripliga. om jag var begriplig. om
livet var begripligt. så tråkigt. jag såg
alla världens målningar. alla försök.
ingen har lyckats. ändå målar vi. så
underbart. vi målar

frågan ska sej helt naturligt väckas

frågan ska sej helt naturligt väckas.
vad ville han när han en vårdag sjöng
för fåglarna. när blåsippor vitsippor
tussilago slagit ut. när björkarna ännu
spretade med sina långa tunna grenar.
videkvistens knoppar ännu inte
sprängt sitt skal. små ettriga bäckar
längtade till havet. trodde han sej om
att överträffa koltrasten. till och med
näktergalen. kanske ville han
välkomna främlingar. hans sköna
toner kastade sej ut i solen. för mellan
dom ännu inte utslagna grenarna.
studsade mot det förgnejsade berget.
red på vårsolens varma strålar. lyfte
sej dit där den tunna luften
omvandlade hans kraftfulla toner till
spröda ljusa dimackord. som spred
sej vidare ut över skog och ängar. över
markens hus. ut över det hav som bär
skepp lastade med sagor. från tider då
både kor och höns och alla andra djur
var frigående. då en hygglig tanke
spred sej som löpeld i det torra
gräset. då det onda varken hade

pistoler eller bomber. dom goda kom
överens. då valsen spelades i fyrtakt.
ja frågan ska sej helt naturligt väckas.
varför sjöng han för fåglarna. kanske
var han bara genomborrad av en
sjusärdeles lust. och inga moln syntes

du tvättar dina strumpor

du tvättar dina strumpor. skjortor.
kalsonger. hänger dom på strecket.
lyssnar på fågelsången. marken
gungar. du knyter skorna. tar ett steg.
jordskorpans plattor trycker sej mot
morgonen. i eonernas rumstider läggs
ditt pussel. en linje griper tag. fäster
ögonblicket på dagen. du lägger dom
existentiella frågorna i en plåtburk.
stänger locket. tar ytterligare ett steg.
lyssnar. hade hon inte ett svar. stigen
viker av. en genväg. jordens magma
rör sej. värmer foten. lycka är att se
ett löv sjunga. ändå rinner tårar. eller
var hon svaret. en svart fågel. sången
sover i grenarnas klykor. håll till
höger. vik undan. disponera ditt liv.
vänd dej inte om. du dödar en myra.
sula dina skor. skala ditt liv. vad finns
kvar. ett ord. en tanke. en visdom.
hennes leende. hennes höga
kindkoter. havets vågor går höga.
inget stillnar. resväskan töms. solen
gömmar sej bakom bergen. på ett
smältande isflak stod hon. du glider.
ännu ett steg. aldrig framme. hör

något. lyssnar. var det inte det hon
menade. ser ner i den moddiga leran.
långt borta. sirenerna larmar. ännu en
smärta. vi lockas vidare. marken
svalnar. du kunde ha lyssnat. livet
finns i längtan. sitta tillsammans vid
ett bord. endast en kråka hittar hem.
strumporna. kalsongerna. skjortorna
på strecket är torra

en grå fågel sprätter med sina
spinkiga ben

en grå fågel sprätter med sina
spinkiga ben. hackar med sin krokiga
näbb. hoppas att under det översta
skiktet hitta den yttersta avsikten.
visst måste den finnas. finner röda
röster som vandrar mot hägrande
mål. finner gravar fyllda med
smycken. finner månstrålar som läser
filosofernas visheter. den grå fågeln
söker i nya skikt. en darrande sol
möter ljuset. utan mening. i ett
mörkerskikt finner den grå fågeln
tveksamheter. letar vidare. mot en
ärlighet. lyfter på förbjudna teser.
undersöker det undermedvetnas
djupa brunn. ur mörkret dansar
sanningen fram om tingen som lever
oavsett avsikten. den grå fågeln slår
ut sina vingar. sätter sig på en gren.
med utsikt nedåt dalen

man böjer sej för påhittade gudar

man böjer sej för påhittade gudar.
marscherar för påhittade krig.
generaler presidenter. du är dum. det
var du som började. lismarna lever.
rättrådiga mördas. solstrålarna görs
farliga. isarna smälter. kurvorna pekar
åt helvete. dom onda har pistoler.
dom goda kommer inte överens. jag
längtar att dö på en öde ö. till dess
målar jag ett brusande blommande
hav. en stormande kyssande vind. en
fiol som tolkar körsbärsträdens
målande tystnad. ett barn som slår
hungriga volter. ett hisnande möte.
som böjer sej inför det hav där alla
seglatser går till hamnar. med långa
skyddande pirar. en kram. en kyss. en
bultande kärlek. jag stryker färg med
fotosyntesens spröda skönhet. målar
med den blodiga komplementfärgen.
som lindar sej kring det ögonblick
som befriar nuet från att sjunka.
tusen röster hörs sjunga. broar
sträcks mot morgonen. smultronen
mognar i sommarens sköra grönska

sittande snett bortvänd
speglas ljuset i modellens
framåtböjda nacke

sittande snett bortvänd speglas ljuset
i modellens framåtböjda nacke. hon
håller skönheten i sina händer. ljuset i
kinden speglar universums upphöjda
svindel. den nakna foten smeker den
varma mjuka leran. kanske läser hon
ett brev från sin älskade. kanske syr
hon en blomma på en kudde där ett
huvud ska vila. ändå livet är både en
partikel och en våg. kanske håller hon
i ensamheten. ropar se mej i mitt
friska öga. vi samarbetar alla med
våra öden. vad är vårt val. partikel
eller våg. katten är både död och
levande. hennes axlar är bara.
skulderbladen trycker ut den tunna
blusen. kanske håller hon i en
hågkomst. i varats olidliga lätthet
finns många händelser. som silas
genom nuets lidliga tyngd. hennes
skugga blir längre. kanske håller hon i
en längtan. var det en morgon hon
älskade. hon reser sej. när hon rör sej
vidare försvinner inte skuggan

världen sjunger sina sånger.
förtröstande sej på rymdens
storhet

världen sjunger sina sånger.
förtröstande sej på rymdens storhet.
rödhaken vill älska i morgonens lust.
fjärilen fångar tusenskönornas glädje.
i den längsta dagen sitter betraktaren
ohungrad av liv. ser minnet av
sommarnattens toner. samtalet om
människans omöjliga möjlighet.
vrider kroppen mot den prunkande
stillheten. betraktaren är. måla eller
inte måla. frågan vilar som katten i
gräset. svaren sjunger sina långa
sånger. vinden lyfter trädgårdsduken.
betraktaren är gynnad. när världens
orättvisor vältrar sej svalkar han sin
panna med källans klarhet. upphöjd
ser betraktaren tiden. upphöjd skapar
han poesi i poesin. den jordiska poesi
som aldrig låter ljuset stelna. som
aldrig hungrar efter ära. som låter
flugornas hambovals i motsolsvarv
förklara alla varför

vis av erfarenhet hoppar en groda

vis av erfarenhet hoppar en groda
över dom hinder där allting slutar. där
ingenting börjar. där stjärnornas
långa ensamhet och dom sjunkande
skeppens långsamma missmod har
blottat den inre ständigt pågående
kampen mellan ting och oting. mellan
synligt och det kalla mörker där inga
röster finns. är jag universums öga
frågar sej grodan vänd mot himmelen.
utan förväntan tar den tag i solens
strålar. svingar sej över det
strömmande vatten som i virvlande
uppror ska övervinna döden. grodan
möter på andra sidan en strålande
längtan. tiderna ska vandra vidare
med ljuset i ditt ansikte. med vinden i
ditt hår. med doften av liv i dina ögons
kärlek. så lyfter dom sjunkande
skeppen och stjärnorna parar sej.
grodan minns sitt lyckliga ögonblick
då brudmarschens jordiga toner
höjde sej mot katedralens
himmelstak. klockor slog arton slag
för att förkunna att från och med nu

upphöjs det du bär i ditt hjärta till
allmän lag. grodan plaskar i åvattnet.
smeker sin grodkvinna och ingenting
i denna värld är från och med nu
omöjligt

det finns inga gudar. inte en
enda

det finns inga gudar. inte en enda. det
finns inget liv i himmelen. detta går
inte att bevisa. detsamma gäller
hoppet att klimatförändringen inte
ska bli självförstärkande. men det går
att visa att det går att leva utan gudar.
utan ett liv efter detta. utan hoppet
om en begränsning av temperaturen.
det går att vara sann mot sanningen.
gå upp för trapporna i sin ensamma
stolthet. man kan måla sina fria
dissonanser. dansa haltande polskor.
sjunga i dur eller moll. sopsortera.
minimera sina utsläpp. skänka en
slant. man kan göra det lilla för det
goda. motarbeta alla villoläror. vara
en hygglig människa. läsa
schopenhauer och seneca. då och då
måla en glad tavla. än kan man leva

i den tysta världen fångar
katter möss

i den tysta världen fångar katter
möss. fåglar sitter på bara grenar.
båtar ligger stilla intill bryggor.
hemlösa söker skydd i mörker. några
samlar urdruckna burkar. i den tysta
världen finns sagor med älvor. och
havet ligger spegelblankt. i den tysta
världen droppar det från isarna. och
skogsblommorna brinner. i den tysta
världen knyts nävarna. människorna
väntar på detonationen

det brann. det brann. skogarna
brann. klimatet sa dom

det brann. det brann. skogarna brann.
klimatet sa dom. isarna blev hav.
djuren led. klimatet sa dom. solel
vindel sa dom. oljan pumpades upp.
användarna är dom skyldiga sa dom.
ät mindre kött sa dom. odla nära sa
dom. havet steg. oljeproduktionen
ökade. hundra miljoner fat om dagen.
kolet bröts. ta tåget sa dom.
användarna är dom skyldiga sa dom.
ungdomar fyra stycken blev skjutna,
fler poliser sa dom. hårdare straff sa
dom. sätt fast dom skyldiga.
drogproducenterna och langarna.
hårdare straff sa dom. ni stal vår
barndom. be oss om förlåtelse sa
ungdomarna. oljeproduktionen
ökade. över hundra miljoner fat om
dagen. kolet brändes. isarna smälte.
havet steg. klimatet sa dom. klimatet
klimatet sa dom. användarna är dom
skyldiga sa dom

det var en söndag som du var
lycklig

det var en söndag som du var lycklig.
den vardagliga lyckan kanske kommer
med en våg långt bortifrån. då ska du
stå naken på stranden. känna fötterna
svalkas. eller med en fjärran vind. då
ska du sätta dej på läsidan. skota
seglen hårt. se skummande vågor.
kommer den smygande runt hörnet
då ska du blunda och låta dej lyftas till
oanade höjder. eller måla den tavla
som du var ämnad för. om den aldrig
kommer ska du låta dej nöjas med
söndagen

utan att veta varför kastar han
en kyss rakt ut i luften

utan att veta varför kastar han en
kyss ut i luften. kyssen lyfter. gör en
båge. slår en bakåtvolt. landar på
hennes axel. utan att förstå varifrån
kyssen kom kliver hon av sin cykel.
tar kyssen. håller den hårt. kramar
den som om livets orimliga lätthet är
innesluten i denna kyss. hon öppnar
händerna. låter den flyga fri. trampar
vidare. han tänker att om dagen har
börjat så här bra kan det mycket väl
bli sol på lördag. då tar jag alla mina
kyssar. låter dom flyga som fredens
duvor. när hon på lördagen ser alla
kyssar komma farande överväldigas
hon av en innerlighet som får henne
att sjunga sånger om längtan och evig
kärlek. när han hör luften fyllas av
toner börjar kroppen dansa. göra
figurer. som inte vill vara sämre. utan
reser sej. svävar likt morgondimman
ut över taken. landar på stadens torg.
där figurerna utan att fråga om lov
dansar upp en pjäs om hur den
verkliga verkligheten ser ut. när

människorna ser sej omkring undrar
dom över vilken verklighet som gäller.
är det stenarna dom står på eller
dansen dom ser. att leva är att välja
hör dom den gamle sarte säga. några
väljar dansen. några väljer stenarna.
så kommer det sej att människorna
dels krigar mot varandra och dels
berikar varandra. när han kommer
ner till torget förstår han att ur tesen
och antitesen skapas syntesen. när
hon kommer cyklande in på torget
förstår hon varifrån kyssarna
kommer. stannar. kliver av sin cykel

vi vandrar runt havet för att
möta den jord som ropar vårt
namn

vi vandrar runt havet för att möta den
jord som ropar vårt namn. vi bygger
slott utan kungar och prinsessor. gör
gudomliga spår. dansar på stranden.
och kysser varandras lust. höjer våra
färgade glas och lyssnar till
stravinskijs toner. som ropar på hjälp.
för reaplanen gör spår. bomber faller.
städer dör. andningen blir svår. och vi
sjunker i den fuktiga sanden. i denna
kakafoni av liv och död går vi på
sinnets bro för att lura krokodilerna.
vi övervinner rädslan för dom stora
djupen och fötterna får fäste. vi blir
vinnare i det spel som ingen har
skapat. stormarna springer vilse i det
ödelagda landskapet. reaplanens
ljudvågor dansar schottisbugg. ljusets
andning lyser upp våra svindlande
drömmar. vi glömmer orättvisorna
och försonas med att ögonblicket
alltid rinner oss ur händerna. likt
längtan att kraften i kärleken kan lyfta
dom sånger vi

bär. likt den yrande tron att
medvetandet står över dom
materiella tingens obarmhäftiga
vetenskaplighet. där allt är som det är.
likväl och obönhörligt livssanningen
tar med sin svetslågekraft ny fart. och
bara häpnaden står stadig

i ett vindpinat ögonblick frammanar du demoner

i ett vindpinat ögonblick frammanar
du demoner. som strör sina rosa
blommor över den mark som
bultande försvinner under dina fötter.
du kastar dina ord för att gripa
minnet i flykten. utan att inse
konsekvenserna gör du uppror mot
den svarta oro som omger den stig du
trampar. långt borta drunknar du i
det grönskande hav som demonerna
kallar kärlek. när smekningen når dej
lindrar du dina armar kring löften om
godhet. den svala vinden lyfter. och
vågornas rytmiska längtan söker
evigheten. väl framme lägger du din
kropp i stillheten. ur andningen
blommar varmmogna fikon. som du
en gång gav till ungdomens
svindlande kärlek. så grymt var
mötet. så flyende var minnet av den
nanosekund när du återvände från
resan. möttes av det leende som
oreserverat gav allt. ur det liv som
kunde ana stjärnornas ensamhet.
eller öppna en dörr mot den

okrävande hjälpsamheten. varför är
allt som det är. så frågade din älskade.
du kunde inte svara. du biktade dej.
sökte absolution och vände ditt
ansikte mot skuggornas oböjliga
skärpa. vad ville du. svaret var inte
givet och du sköt sanningen framför
dej. långsamt obönhörligt järnhårt
skruvades tidens käftar. du satt fast i
ofrånkomligheten av att ge leendet ett
svar. i ett oförutsägbart nu droppades
svaret. stunderna med dej gav allting
mening

träden skrattar sina utslagna skratt

träden skrattar sina utslagna skratt.
sjunger sommarens sista lust. göder
den jordiska förnan. alltmedan
mobilen förnyar sitt abonnemang. och
tingen sjunker i orättvisornas
moderlösa djup. mörker vilar över
jorden. fåglarna kvittar det inte lika.
ej heller molnen. eller dom
vandrande. förlåt människorna.
uppgiften var för stor. det finns inget
annat system. och vem skulle kunnat
förändra. som en sista utväg kastar du
ditt lasso runt målningens hals.
ljusets ande fyller dina lungor med
blommornas väldoftande
barmhärtighet. från stjärnornas
blixtrande musik letar sej
dissonansernas smärtsamma
ljuvlighet. regn hav himmel förenas.
jordskorpan upplöses. du sjunker ner
i magmans glödande smärta. du
trycker din målning mot ditt bröst.
dina jublande händer lyfter mot allt
som kunde ha blivit

när dagen slocknat lyssnar vi
till toner från när och fjärran

när dagen slocknat lyssnar vi till
toner från när och fjärran. från varma
länder. där vi dansade barfota. där vi
blev uppbjuden och inbjuden att dela
måltiden som var hämtad ur havet
och uppdukad på den vita stranden. vi
tog varandras händer. blommade i
samma vas. åt ur samma kokande
gryta. tillsammans omfattade vi
fjorton galaxer utan att tappa
kontrollen. fria från jordens dragande
kraft lyfte vi mot himmelska stjärnor.
länge låg vi burna på asteroidernas
kokande yta. men vinden kom. och
med den svarta kraft som så
många gånger förr slagit hål på våra
drömmars sköra nät av stigar vi så
gärna vandrat

när morgonen vaknar seglar
minnena ut över havet

när morgonen vaknar seglar minnena
ut över havet. söker vindarna som
viskar svaren på fjolårslövens
förgängliga gåtor. med svaren i sina
händer tar sej minnena an dagen.
tungt steg formar skuggornas nakna
berättelse. men i ståtliga gestalter
lyfter dom svaren tillbaka till sin
ursprungliga position. ty svaren ska
rättas och räknas av historiens
demoner. genomgå stormarnas
kraftprov. utan bevis på sanning
släpps inte svaren in i historiens
berättelse. vindarna viskar åter
svaren. men nu upphöjda med
kvadraten. utan rabatt. när minnena
förstår allvaret vänder dom sej mot
ödet. slutar att fruktlöst söka efter
säkra hamnar

det är bråttom. vi ska döda

det är bråttom. vi ska döda våra
drömmar med våra nakna händer.
knivar. hackor. yxor. kanske pistoler.
drömmarna ska bort. inte lagras. inte
gömmas i grottor. kungar. präster.
generaler. drunknar i svavelsyra.
medaljerna smälter. dom som dansar
tar saken i egna upplysta händer.
skuggorna målas. verkligheten stiger
fram i sin blommande härlighet.
skönhetens och godhetens vackra
händer. sanningens himmelsfärgade
möten. lågan i vårt inre. inga gudar.
inga väsen. inga häxor och troll. bara
ljuset från stjärnor. dagarnas leenden.
meteoriternas livsbejakande blixtar.
månens gåtfulla baksida. som en
vårdag. en hand sträcker sej mot den
närande jorden. ögonens ömhet.
leenden segrar. morgonen lockar
dagen. åren går. lockar kvällen. när
döden lägger sej vid vår sida hör vi
fågelungarnas morgonsång

dagen gav sina växter vatten

dagen gav sina växter vatten. natten
sov sina sjunkna skepp. orden la sej
att vila. elden la sej att falna. minnena
sprang ifatt. visst ville vi. målet var att
beskriva citronfjårilens längtan. som
en integral med en obestämd början
och ett flyende slut. vi badade i
tingens utsträckta händer. sjöng för
markens glimmande guld. höjde våra
vapen mot ensamhetens fruktan.
fyllde blommornas dans med
kärleksfull förväntan. men resan var
lång. som anakondans svans. vilse i
flyttfåglarnas drev sprang vi i cirklar.
vred våra skuggor kring solens vilsna
armar. gretas tårar fyllde havet. så
vaknade världen. så famntog vi
tingens obetalda skuld. så öppnade vi
insiktens ögon. så vädjade vi till
utslagna blommors smärta. bara för
att inse. den sedan länge
oövervinnerliga färden

hur ska det gå när alla dessa är döda

hur ska det gå när alla dessa är döda. alla som samlats i stugan på landet. som en gång var skola. barnen fick lära sig hedra nationen. och kungen red på häst med dragen värja. alla dessa gråa skrynkliga hängbröstade vitskäggiga stapplande. alla dom som sjunger om fred och frihet. med röster som inte håller. ja hur ska det gå för alla som samlas och samtalar kring ett runt bord, som tror på empati och djupkultur. på ekvikrati. och andra goda ting. medan putin stampar. och trump kammar sin hårttest. medan det mörknar över världen. ja hur ska det gå. dom reser sig. dom tänder facklor. letar sej fram på den sliriga stigen. går mot makten med sin resolution

han vill skriva en dikt om lyckan

han vill skriva en dikt om lyckan att
gå en promenad när höstlöven gör sej
fria. släpper taget. lämnar sina grenar.
lever med vinden. när solen sänker
sej och bergen blir röda. när måsen
glider över vatten. när människorna
möter varandras blickar. ger varandra
ett handtag. är goda mot djuren. när
flyttfåglarna längtansfullt drar
söderut. den dikten vill han skriva
den dag när månen skiner in genom
fönstret och han. kanske länge än. ska
vaggas till ro. när någon annan
kommer att vattna hans blommor

dagarna knyter i kors sina strån

dagarna knyter i kors sina strån.
håller borta döden. tiden leker med
våra öden. fåfängt säga ifrån.
evigheterna flyter isär. vildsvinen
skålar för månen. ändå och trots allt
finns dagar av gräs som sträcker sej
mot ljuset. som tar av solens magiska
liv. ger till dagarnas skuggor. sista
sången är inte skriven. lik förbannat
vildsvinen ryter mot månen

du har aldrig skrivit något allvarligt

du har aldrig skrivit något allvarligt sa
han. sen den dagen har jag letat. sökt.
grävt i jorden. seglat på haven.
klättrat i bergen. tagit ner månar.
krupit in i svarta hål. men inte fann
jag det allvarliga. jag la mej i gräset.
såg molnen glida sakta. då och då tog
sej solstrålar genom och jag blev
varm. där gick hon över ängen med
vinden i sitt hår och den vida kjolen
lyfte. jag förstår. snart är det vår. men
vinden förde henne bort. såg i molnen
livslusten smeka solstrålarna. molnen
byggde vidare. formade själens
obotliga ensamhet. försvann. formade
jordens bultande hjärta. försvann.
formade dina tårar. rann nerför din
kind. vinden tog i. rensade himlen
som öppnade sej i sin blåhet. blev gul.
blev röd. mörknade nästan svart.
stjärnorna lockade mina ögon. som
spjutspetsar for dom in i mina tankar.
skar dom i bitar. tog tag i månskäran.
sträckte mina armar. människan

är av naturen god. samarbete lönar
sej. denna vishet måste försvaras.
mina tankar var det enda allvarliga
jag hade kvar att hoppas på. åter såg
jag sanningen. graven var grävd. men
också att blommorna blommade som
bara blommor kan. med vinden kom
också en doft av lavendel och
aftonsång

när jag satt mej på
utesserveringen kommer en
stor man i röd keps

när jag satt mej på utesserveringen
kommer en stor man i röd keps. sätter
sej bredvid. röker. jag har ett val. flytta
eller stå ut. solen skiner. dom
gråsvarta träden spretar. i rondellen
blåröda krokusar. blommor i den
vårrockra marken. barn på
rullskridskor. mamma med barnvagn.
livet lever. äldre man med mobil
dricker kaffe. blåa ersättningsbussar
till saltholmen. kraftig svart kvinna
med gröna hörlurar. vinden tar
fjolårslöven. som kan välja att lyfta
och se världen uppifrån. tänka. vad
vinner man på att hämnas. låta
tusenhundra dö för att inte tappa
ansiktet. vi tappar ständigt våra
ansikten. löven kan också välja att
lägga sej i ett hörn och bara må. skriva
en dikt om våren. i diktens rike får
man klättra på sitt eget rättesnöre.
eller skriva att det finns inga onda
människor bara onda förutsättningar.
men vem har skapat

förutsättningarna. en man kommer
haltande. en cyklist utan hjälm. en
kvinna med uppknäppt blus. ett par
som pratar. hundar i koppel. staden
arbetar. husen sjunger.
koloniträdgårdarna vilar. några köper
glass. måsarna ser allt. ser havet där
skeppen seglar mot främmande
världar. där vågorna rullar gnistrande
silver. där människorna sjunger
sånger om vindar och hav. det är inte
dom bildade jag tänker på när
moralen ska segra. många bär
solglasögon. dom flesta är
svartklädda. en rödhårig bär livsgrön
jacka. vad gäller hönan eller ägget så
kan det naturliga urvalet skapa ägget
men inte hönan. ett möte. ett leende.
kanske ska vi älska i natt. mannen
intill har rökt färdigt. går. en ung tjej
springer med gula hörlurar. en annan
bär en fiollåda på ryggen. ska spela en
mollpolska eller en brudmarsch av
pekkos gustav. som stärker lusten att
leva. eller kanske mahlers
stråkkvartett. som berättar på ett
storslaget sätt att världen kommer att
förändras. en vit duva som inte vet
något om varken krigen eller freden

städar smulor. kaféägaren viker ihop
utefiltarna. imorgon öppnar han igen.
dagarna rinner och
ersättningsbussarna behövs inte
längre. löven sopas bort. ger livet
näring åt nya drömmar. som dricker
nya ord som vill överblicka tiderna
som är och som varit. kaffet är
urdruckat

täljer på en savig björkgren

täljer på en savig björkgren. kanske till en fågel. grenen bestämmer. skär bort nävern. kvisten blir ett öga. imperierna äter jorden med sina långa snablar. gaia kan man inte lura. jorden bestämmer. tanken pendlar hit och dit. så blir grenen allt tunnare. för jorden kvittar det lika om en gren blir en fågel eller en groda. nya imperier tar vid. snart är det inget kvar av grenen. av jordens rikedom. nya spår skärs. vem har makten att ändra på historiens gång. skär in ännu ett öga. en näbb. kan någon begränsa grymheten. är inte optimisten farlig. inuti är man universum. utanpå är man inte ens en lus. som man kan göra schellack av. och lacka det som är kvar av grenen. det blev i alla fall en fågel. en söt liten knubbig fågel med utfällda vingar. beredd att lyfta

vi kan inte veta något om
varför. varifrån. varthän

vi kan inte veta något om varför.
varifrån. varthän. men väl känna
doften av en drömmande morgon.
ligga blundande på rygg i
förhoppningen om en smekning. se
vårbäckens längtan till havet. vi kan
inte veta något om en annans tankar.
om hur det är att dö. men väl höra ett
hjärta slå. vi kan inte veta något om
solens längtan efter större gravitation
i hopp om närhet. fiskarnas längtan
efter kärlek. ljusets vända inför
natten. eller mörkrets rädsla för
stjärnorna. men väl förneka
auktoritaternas tolkningsföretråde.
och famlande hålla i nuets gnistrande
glöd. åka på tiden med fanan lyft. och
i våra handlingar införliva dom
förnedrades frustration. vi kan inte
veta något om flugornas känslor och
yttersta avsikter. men väl upphöja den
jagande döden till poesi. väl bjuda
barnen på leenden. se stenarnas
långsamma stillhet. ansvarsfullt vara
universums seende. skådande

elektronernas dubbla positioner. vi
kan inte veta om allt bara är en
illusion. med upphöjt huvud och
poetiskt sinne kan vi skåda livet där
allting är som det har blivit. och inga
fel finns. och i likhet med universum
vandra utan mål. mening. och plan

likt bardernas högstämda poesi svingar sej klarinettisten

likt bardernas högstämda poesi
svingar sej klarinettisten mot det
grundstötta skepp som väntar på att
havet ska höja sej. spelar så adagiot.
den långsamma satsen i ess dur.
plockar isär och torkar klarinettens
alla delar. bländad av framgången
bubblar hans tankar. svingar sej ut
mot det bottenlösa djup som dom
svaga kallar filosofi. varför spelar man
egentligen. var kommer tonerna ifrån.
en gång utstötte en utslagen
människa ett skrik. en bön. kanske
fanns rymdens toner redan infångade
i jordens pulserande hjärta. som
känns i fötterna. benen. magen. när
kroppen fylls av toner måste man
spela. så enkelt är det. en större fråga
är vart tar tonerna vägen.
klarinettisten plockar upp sitt
instrument sätter ihop delarna.
tar ett djupt andetag. spänner
läpparna. leker med klaffarna. ser
hur tonerna svävar ut över torget. ser
leenden. kroppar som rör sej. dansar.

polska med bakmes från lillhärdal.
hjortanders rättviksvals. några
buggsnurrar i schottistakten. kvällen
dricker stjärnornas ljusår. den natten
sov klarinettisten riktigt gott

du ska frysa människa

du ska frysa människa. du ska leva
dödens smärta. molltoner kommer
att dansa på din begravning. du tog
från jorden. återgäldade med sopor.
gav till jävulen. ditt hjärta ska
mata skärseldens lågor. och askan
upplösas i den tidlösa rymden.
du tog från jorden. du gav till jävulen

du ska värmas du människa.
stjärnorna kommer att kasta
kaskader av glittrande soft. fåglars
alla röster kommer att sjunga
lovsånger för dina stordåd. du
människa. hör den brinnande
sången. som lindar sina gyllene
trådar kring regnbågens alla färger.
med ett enkelt penseldrag får du
fåglarna att sjunga verdis duraria.
och havets vågor att spela mozarts
klarinetttvariationer.
du människa. du får trädens alla
berusade löv att fånga det gnistrande
ljus som fäster ögonblicket i
skummande förväntningar. där

allting slutar med den upphöjda
sublima längtan efter närhet.

jag dyker. mina tankar oscillerar.
försvinner in i drömmarnas
oskuldsfulla rum

det är många på spårvagnen idag

det är många på spårvagnen idag. i
rymden som består av atomer sjungs
sånger om våren. några tror att
atomer inte har ett medvetande.
andra tror att man med atomer kan
bygga ett medvetande. några kanske
bara en av oss på spårvagnen tror att
atomerna har skapat ett medvetande
för att det ska bli roligare att leva.
spårvagnen skakar. man måste som i
livet hålla sej i något. antingen att
atomer har eller inte har ett
medvetande. säkert som amen i
kyrkan så tror flera som står och
trängs i mittgången att atomerna har
skapat kärleken för att det ger
fortplantningen en högre en mening.
några av dom som står och kanske
även av dom som sitter tänker att
kärlek är ett påhitt som ställer till
problem. spårvagnen kränger. några
stöter mot varandra. en mamma får
hjälp att lyfta av sin barnvagn. är det
dom medvetna atomerna som ska
välja väg för jorden. har medvetandet

och i så fall också atomerna en vilja.
så här kan man tänka om man inte
tänker på den långsamma frihet som
kallas döden. där atomerna söker sej
till nya kompisar. skapar nya
medvetanden. som ska välja väg för
allt liv på jorden. och kanske inte
bara på jorden. hela rymden. alla
galaxerna. det är väldigt vad
spårvagnen skakar och kränger

havet kastar sina vitlurviga armar

havet kastar sina vitlurviga armar.
hällarna minns tillblivelsens uppror.
måsen surfar på tidens vindar.
sanningen gömmer sig i platons
grotta. aristoteles löser sitt svarta hår.
väcker så den första logiska tanken.
jesus läser sina kärleksfulla sagor.
amiralfjärilen söker vindarna. flugan
gör en piruett. mohammed gör sin
berättelse. allah är stor. decartecius
gjorde världen begriplig. kött är kött
och själ är själ. ändå fick han skulden
för att själen dog. haren hoppar kråka.
grodan plaskar i dammen. sanningen
svingar sej fram mot tidens sakliga
vetenskaplighet. kant ritar en
kategorisk cirkel. avslöjar den radikal
ondskan. maskarna gör jobbet.
myrorna släpar. hegel släpper lös
antitesen. världen snurrar. den röda
kärleksfärgen blöder. den bruna
hugger och dödar. berättelse ställs
mot berättelse. einsteins universum
jagar tiden. atomerna strålar. rådjuren
ser sej oroligt om. trädens löv vinkar

förgäves. till och med ormarna vägrar
para sej. bergen reser sej. söker
himmelen. sprängs. vittrar. inte ens
skuggorna finns kvar. stjärnorna
kvittar det lika. om den goda
berättelsen inte finns. vad gör vi då.
lägger vår kind mot förlåtelsen

ljuset klättrar på mörkrets baksida

ljuset klättrar på mörkrets baksida.
en fluga slår sina glimmande vingar.
mot det fönster som öppnar sej mot
den värld där ett löfte om lycka
speglar sej. när den slitna
tandborsten gjort sitt anträder vi
färden mot den horisont som ger livet
mening. vi river oss på taggiga snår.
skär oss på vassa stenar. rider på
vinden. i mötet med tjärnens älvor
ber vi om vatten. när älvorna dansat
sina elva danser lättar dimman. åter
ser vi horisonten. vi river oss på
taggiga snår. skär oss på vassa stenar.
aldrig trodde vi att vägen till
horisonten var så lång. vi rider på
vinden. vi går på vatten. i mötet med
den vise bugar vi oss och frågar. han
blundar. vi river oss på taggiga snår.
skär oss på vassa stenar. när solen
gömmar sina strålar lägger vi oss
under himmelens frågande ögon.
stjärnornas glädje gnistrar i nattens
klarhet. vi genomströmmas av värme

himmelens pilar springer gatlopp

himmelens pilar springer gatlopp.
haren framför traktorn vänder
blicken uppåt. zenbuddhisternas
mästrande mästare slår dej på käften.
tingen tvingas till tystnad. i huvudet
andas det omöjliga. inne i mörkaste
kulvert vidgar sej frågan. entropin
utjämnar marken. sirenerna blåser
frid på jorden. men famlar i vanmakt.
hoppfullhetens moder simmar
baksim. tusen röster jäser. man
undrar varför. svaret dansar till
oförstörd smärta. genom sina
övernaturliga väsen slungas nuet mot
katastrofen som bara kan undflys
genom att slå tillbaka. ge den
teoretiske mästrande mästaren vad
han tål. och tålmodigt förmå sej att
styra skeppet mot den avgrund som
visar sej vara en krokodil med slutna
käftar. när äventyret är slut ångrar du
att du inte fångade blixterna och inte
vågade göra vågorna större

när åren fångat stormarna

när åren fångat stormarna. den långa
dagens längtan inte längre vidrör
marken. förankringarna släppt sina
fästen. när morgondagens morgon
tappat sin utsikt. frågorna förlorat
sina slitna svar. kan jag ännu höra
fåglarna. när ljuset förlorat sina
glittrande ögon. när lättheten lyft sina
sista stenar. kan jag ännu se månens
skära. när dom köldpinade tankarna
lagt sin misstänksamhet i trädens
skuggor. dörrarna är stängda till dom
tomma rummen. när jag stannat
utanför ögonblicket. rivit alla hinder.
när den varma natten svalnat. kan jag
lugnt vandra hem för att sova

ett steg. två steg. månskenet
lyste stigen

ett steg. två steg. månskenet lyste
stigen. händerna blundade. ögonen
grävde gropar i sanden. varje steg
lutade sej mot minnet av en slocknad
eld. då när vi steg på. när vi väntade.
steg av. då när stigen mörknade och
inga lingon längre syntes. när bruset
inte längre kunde hålla tonen. vid
forsen stannade du. vek ihop minnets
skrynkliga bok. lyssnade till
dimslöjornas parningsdans. du
frågade inte om du älskat livet. tänk
om du svarat nej

denna trötthet. ändå är jorden
så ung

denna trötthet. ändå är jorden så ung.
horisonten så rak.

morgonpromenaden så skön. gräset
på ängen så ockra. och molnen som
letar efter ungdomen flyger så lågt.

denna längtan. ändå har tiden
passerat. varifrån och vart. visst

kunde vi. om bara spåren i sanden

varit tydliga. denna häpnad. ändå
viskar svaren om nåd. frågorna söker

försoning. denna tystnad. ännu är

blommorna utslagna. spirar med sin
glädje. lockar med sin förförelse.

när biet är mätt hittar det hem.

trampar i sin sega innerlighet.

uppgiften avklarad. denna långa dag.

denna långa afton. öppnar en grind
till kyrkogården. går bland dom döda.

tullvaktmästare törnqvist.

timmerman stensson. sjuksköterska

ellenor lundahl. stänger grinden. som
upphöjda på sonettens toner

vandrade vi på dom blå ackorden.

molltonens oslipade diamant banar

vår väg. passerar skogar ängar och

dalar. ändå och alltid. den smårutiga
blusen med sina blanka knappar
försilvrade sommarkvällen. senare på
kvällen flög morkullan

mahlers stråkar river revor i kvällen

mahlers stråkar river revor i kvällen.
den stoppade stolen står stolt.
blomman på soffbordet har vatten.
kvällen viskar. dagen har lossat sina
sanningar. stråkarna lyfter minnena
till varma höjder. minns du leken.
minns du kraften. universum vilar.
krigen sover. greta har rätt. stråkarna
far ut över havet söker vindarna som
viskar det ohörbara. ändå finns det.
som om världen finns. så var det då.
nu är det så. människan är svart eller
vit. mahlers stråkar vill få stormarna
att bedarra. ändå. ett isande glissando
innesluter den moraliska kompassen.
oh ve att jag är den. för sent. ändå
inte. snart är det åter morgon

du går på minnenas stig

du går på minnenas stig. som aldrig
blir annat än ett otrampat snår.
sköljer ansiktet i den tjärn som
gömmer tankar om varför nattens
drömmar jagat bort den oro som
omger själen. du hugger i bitar varje
minne. kramar den sista avgörande
domen. väl vetande att i skogarnas
frihet dansar nåden. den stora
häpenheten över att du är en del av
det tidlösa. detta försvinnande nu.
som du aldrig hinner ifatt. men som
låter din skugga vila i dom fridfulla
tankar. som envetet kryper kring dina
nakna fötter. efter vandringen tar du
fram resterna av dom röster som
tilldelats dej. lägger dom mjukt i dina
skålade händer

Innehåll

Förord	5
Ur min dagbok	7
så är det	9
genom äppelträdens grenar silar ljuset	11
det är inte när solen går i moln som livet blir svårt	13
först målade jag naturen	15
frågan ska sej helt naturligt väckas	17
du tvättar dina strumpor	19
en grå fågel sprätter med sina spinkiga ben	21
man böjer sej för påhittade gudar	22
sittande snett bortvänd speglas ljuset i modellens framåtböjda nacke	23
världen sjunger sina sånger. förtröstande sej på rymdens storhet	24
vis av erfarenhet hoppar en groda	25
det finns inga gudar. inte en enda	27

i den tysta världen fångar katter möss	28
det brann det brann. skogarna brann. klimatet sa dom	29
det var en söndag som du var lycklig	30
utan att veta varför kastar han en kyss rakt ut i luften	31
vi vandrar runt havet för att möta den jord som ropar vårt namn	33
i ett vindpinat ögonblick frammanar du demoner	35
träden skrattar sina utslagna skratt	37
när dagen slocknat lyssnar vi till toner från när och fjärran	38
när morgonen vaknar seglar minnena ut över havet	39
det är bråttom. vi ska döda	40
dagen gav sina växter vatten	41
hur ska det gå när alla dessa är döda	42
han vill skriva en dikt om lyckan	43
dagarna knyter i kors sina strån	44
du har aldrig skrivit något allvarligt	45

när jag satt mej på uteserveringen kommer en stor man i röd keps	47
täljer på en savig björkgren	50
vi kan inte veta något om varför. varifrån. varthän	51
likt bardernas högstämnda poesi svingar sej klarinetlisten	53
du ska frysa människa	55
det är många på spårvagnen idag	57
havet kastar sina vitlurviga armar	59
ljuset klättrar på mörkrets baksida	61
himmelens pilar springer gatlopp	62
när åren fångat stormarna	63
ett steg. två steg. månskenet lyste stigen	64
denna trötthet. ändå är jorden så ung	65
mahlers stråkar river revor i kvällen	67
du går på minnenas stig	68

